

พ.ร.บ. ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

นพ.เปรมยศ เปี่ยมนิธิกุล

กลุ่มศูนย์การแพทย์เฉพาะทางด้านชีวเวชศาสตร์และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม รพ.นพรัตนราชธานี กรมการแพทย์

รายละเอียดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.

❖ พ.ร.บ. ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม
ในการทำงาน พ.ศ. 2554

❖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 128 ตอนที่ 4 ก
เมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2554

❖ มีผลบังคับใช้ เมื่อพ้น 180 วันนับแต่วันประกาศกฎหมาย
(เริ่มมีผลบังคับใช้ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2554)

พระราชบัญญัติ
ความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
พ.ศ. ๒๕๕๔

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2554/A/004/5.PDF>

พรบ.ความปลอดภัยฯ มาตรา ๓

พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) กิจการอื่นทั้งหมดหรือแต่บางส่วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และกิจการอื่น
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีมาตรฐานในการบริหารและการ
จัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงาน
ของตน**ไม่ต่ำกว่า**มาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการ
ทำงานตามพระราชบัญญัตินี้

ความหมายของ S.H.E.

❖ คำศัพท์

ความปลอดภัย	<u>S</u> afety
อาชีวอนามัย	Occupational <u>H</u> ealth
สภาพแวดล้อม	<u>E</u> nvironment

❖ มาตรา 4

“ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน”
หมายความว่า การกระทำ หรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุ
อันจะทำให้เกิดการประสบอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือ
สุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน”

ความหมายของ นายจ้าง - ลูกจ้าง

มาตรา 4

- ❖ นายจ้าง รวมผู้จ้างแรงงานรับเหมาช่วงด้วย
- ❖ ลูกจ้าง รวมแรงงานรับเหมาช่วงด้วย
(หรือแรงงานทุกคน ไม่ว่าจะเรียกชื่อว่าอะไรก็ตาม)
- ❖ ผู้บริหาร หมายถึงลูกจ้างตั้งแต่ระดับผู้จัดการขึ้นไป
- ❖ คณะกรรมการ หมายถึง ค.ป.อ.

หมวด 1 บททั่วไป

มาตรา 6

- ❖ นายจ้างต้องจัดให้มี SHE ในสถานประกอบการ
- ❖ ลูกจ้างมีหน้าที่ต้องร่วมมือกับนายจ้าง

มาตรา 7

- ❖ ถ้าต้องดำเนินการอะไรที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
- ❖ ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายนั้น

หมวด 2 การบริหารจัดการ SHE

❖ มาตรา 8 นายจ้างต้องจัดดำเนินการ SHE

ต้องจัดทำเป็นเอกสารเก็บไว้ มีการตรวจสอบรับรองโดยบุคคลหรือนิติบุคคล ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

❖ มาตรา 9 บุคคลใดจะให้บริการตรวจวัด ทดสอบ รับรอง ประเมินความเสี่ยง จัดฝึกอบรม SHE ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

❖ มาตรา 11 นิติบุคคลใดจะให้บริการ ต้องขึ้นทะเบียน

❖ มาตรา 13 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ต้องขึ้นทะเบียน

หมวด 2 การบริหารจัดการ SHE

❖ มาตรา 14

“ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือการปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน”

❖ มาตรา 15

ถ้าได้รับคำเตือน คำสั่ง คำวินิจฉัย จากอธิบดี หรือคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัย ต้องติดประกาศในที่เห็นง่าย ไม่น้อยกว่า 15 วันนับจากที่ได้รับแจ้ง

หมวด 2 การบริหารจัดการ SHE

- ❖ มาตรา 16 ต้องจัดฝึกอบรม SHE ให้ลูกจ้างทุกคน
กรณีรับเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน ต้องอบรมก่อนทำงานใหม่
การฝึกอบรม ตามเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด
- ❖ มาตรา 17 ต้องติดป้ายสัญลักษณ์เตือน
- ❖ มาตรา 20 ผู้บริหารมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงาน SHE

หมวด 2 การบริหารจัดการ SHE

❖ มาตรา 21 ลูกจ้างมีหน้าที่ดูแลสภาพแวดล้อมการทำงานให้มี SHE

กรณีอุปกรณ์ชำรุดเสียหาย ให้ลูกจ้างแจ้งหัวหน้างาน แล้วทำหนังสือถึงนายจ้าง
หัวหน้างานทราบแล้วต้องรีบแก้ไข แก้ไขไม่ได้ต้องรีบแจ้งนายจ้าง

**Personal Protective Equipments
(PPE)**

❖ มาตรา 22 ลูกจ้างต้องใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และดูแลรักษา

ถ้าลูกจ้างไม่ใส่ ให้นายจ้างสั่งให้หยุดการทำงานนั้นไว้จนกว่าลูกจ้างจะใส่

หมวด 3 ค.ป.อ. (ของประเทศ)

❖ ในกฎกระทรวงแรงงาน กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการ

ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549

ได้กำหนดให้สถานประกอบการแต่ละแห่งมี ค.ป.อ. ของตนเอง

❖ หมวด 3 ใน พ.ร.บ.กำหนดให้มี ค.ป.อ. ของประเทศโดย

ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธาน

กรรมการ อธิบดีกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง

ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างฝ่ายละ 8 คน เจือปนอิสระหาตามรัฐมนตรีกำหนด

ข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นเลขานุการ

❖ หน้าที่ เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี เสนอความเห็นในการออกกฎกระทรวง

ให้ความเห็นแก่หน่วยงาน วินิจฉัยอุทธรณ์ และหน้าที่อื่นๆ

หมวด 4 การควบคุม กำกับ ดูแล

❖ มาตรา 32 ให้นายจ้างจัดให้มีต่อไปนี้

- 1) จัดให้มีการประเมินอันตราย
- 2) ศึกษาผลกระทบสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง
- 3) จัดทำแผนการดำเนินงานด้าน SHE และแผนการควบคุมดูแลลูกจ้าง
- 4) ส่งผลตามข้อ 1), 2), 3) ให้อธิบดี

หลักเกณฑ์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง นายจ้างต้องปฏิบัติตามคำแนะนำและรับรองผล

โดยผู้ชำนาญการด้าน SHE

❖ มาตรา 33 ผู้ใดจะเป็นผู้ชำนาญการ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

รายละเอียดการขอใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 4 การควบคุม กำกับ ดูแล

❖ มาตรา 34 ถ้าเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง หรือลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงาน ให้นายจ้างปฏิบัติดังนี้

1) กรณีลูกจ้างเสียชีวิต ให้นายจ้างแจ้งพนักงานตรวจความปลอดภัย

ในทันทีที่ทราบ โดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือวิธีอื่น แจ้งเป็นหนังสือใน 7 วัน

2) กรณีสถานประกอบการเสียหายจนต้องหยุดการผลิต หรือมีบุคคลในสถานประกอบการประสบอันตรายเนื่องจาก เพลิงไหม้ ระเบิด สารเคมีรั่วไหล หรือ อุบัติภัยร้ายแรงอื่น ให้นายจ้างแจ้งพนักงานตรวจความปลอดภัยในทันทีที่ทราบ แจ้งเป็นหนังสือใน 7 วัน พร้อมระบุสาเหตุ ความเสียหาย การแก้ไข และวิธีป้องกัน

3) กรณีต้องใช้กองทุนเงินทดแทน เมื่อแจ้งเรื่องแก่สำนักงานประกันสังคมแล้ว

ให้สำเนาหนังสือแจ้งต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยด้วย

แบบหนังสือตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หมวด 5 พนักงานตรวจความปลอดภัย

❖ มาตรา 35 อำนาจหน้าที่ของพนักงานตรวจความปลอดภัย

- 1) เข้าไปในสถานประกอบการเมื่อเกิดอุบัติเหตุ
- 2) ตรวจสอบ บันทึกภาพและเสียง
- 3) ใช้เครื่องมือในการตรวจวัด ตรวจสอบสภาพเครื่องจักร
- 4) เก็บตัวอย่างวัสดุหรือผลิตภัณฑ์มาวิเคราะห์
- 5) สอบสวนสาเหตุ

❖ มาตรา 36 มีอำนาจสั่งหยุดการดำเนินการ ไม่เกิน 30 วัน และในกรณีฉุกเฉิน

❖ มาตรา 37 การดำเนินการแก้ไขแทน 38 การยึดทรัพย์สิน 39 การเรียกเงินค่าจ้าง

40 การอุทธรณ์เรื่อง 41 การแสดงบัตรประจำตัว 42 การมีเด็กจ้างระหว่างที่มีเรื่อง

43 ทำตามคำสั่งแล้วห้าม ลูกจ้าง-นายจ้าง ฟ้องอาญา

❖ พนักงานตรวจความปลอดภัยคือใคร?

1.เจ้าหน้าที่กรมสวัสดิฯ

2.เจ้าหน้าที่สำนักความปลอดภัยแรงงาน

3.ผู้ว่าราชการ สสจ. นายอำเภอ

4.เจ้าหน้าที่สำนักโรคจากการประกอบอาชีพฯ

หมวด 6 กองทุน SHE (ของประเทศ)

❖ มาตรา 45 กองทุนเอาเงินมาจาก

- 1) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดให้
- 2) เงินรายปีจากกองทุนเงินทดแทน
- 3) เงินจากแหล่งอื่นๆ

❖ มาตรา 46 เงินกองทุนเอาไปใช้เพื่อ

- 1) การรณรงค์ส่งเสริม SHE
- 2) อุดหนุนโครงการส่งเสริม SHE และโครงการวิจัย
- 3) ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน
- 4) สนับสนุนการดำเนินงานสถาบันส่งเสริม SHE
- 5) ให้นายจ้างกู้ยืมไปแก้ไขปัญหา SHE
- 6) เงินสำรองจ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาเวลาสั่งปิดโรงงาน

หมวด 7 สถาบันส่งเสริม SHE

- ❖ มาตรา 52 ให้มีสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- ❖ สถาบันมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - 1) ส่งเสริมงาน SHE
 - 2) พัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐาน SHE
 - 3) ร่วมดำเนินงาน SHE กับหน่วยงานรัฐและเอกชน
 - 4) จัดให้มีการศึกษาวิจัย
 - 5) หน้าที่อื่นๆ
- ❖ ให้กระทรวงแรงงานจัดตั้งภายใน 1 ปี อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรี
- ❖ รายละเอียด บุคลากร สถานที่ ยังไม่ได้กำหนด

หมวด 8 บทกำหนดโทษ

❖ ฝ่าฝืน มาตรา 8 (ไม่ดำเนินงาน SHE)

จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 4 แสนบาท

❖ ฝ่าฝืน มาตรา 13 (ไม่มี จป.), 16 (ไม่ฝึกอบรม), 32 (ไม่ประเมินความเสี่ยง)

จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 2 แสนบาท

❖ ฝ่าฝืน มาตรา 14 (ไม่แจ้งลูกจ้างและแจกคู่มือ), 34 (ไม่แจ้งเมื่อเกิดเหตุร้ายแรง)

ปรับไม่เกิน 5 หมื่นบาท

❖ ฝ่าฝืน มาตรา 15 (ไม่ติดประกาศคำเตือน), 17 (ไม่ติดป้ายสัญลักษณ์)

จำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท

หมวด 8 บทกำหนดโทษ (2)

❖ ฝ่าฝืน มาตรา 18 วรรค 1 (ไม่ดูแล sub-contract)

จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 4 แสนบาท

❖ ฝ่าฝืน มาตรา 18 วรรค 2 (sub-contractor ไม่ดูแลตัวเอง)

จำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท

❖ ฝ่าฝืน มาตรา 35 และ 36 วรรค 2 (ขัดขวางพนักงานตรวจความปลอดภัย)

จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 2 แสนบาท

❖ ฝ่าฝืน มาตรา 22 (ไม่จัดให้ใส่ PPE)

จำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท

❖ ทุกมาตราเปรียบเทียบปรับได้

**การปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหาร และการจัดการ
ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน**

ให้สอดคล้องกับมาตรฐานแห่งพระราชบัญญัติ
ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

**สำหรับหน่วยงานราชการ
(ตามมาตรา 3 วรรคสอง)**

แนวปฏิบัติตามมาตรฐานสำหรับทุกหน่วยงานราชการ

1. ให้หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายและแต่งตั้งบุคคล หรือคณะบุคคล เพื่อรับผิดชอบดูแลการดำเนินการ การตามมาตรฐาน
2. จัดให้มีนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานเป็น ลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยหัวหน้าส่วนราชการ
3. ให้หัวหน้าส่วนราชการจัดให้มีแผนงาน งบประมาณ และรายงานผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ของหน่วยงาน
4. ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยราชการทุกแห่งที่มีที่ตั้งในสถานที่เดียวกัน มีหน้าที่ร่วมกันดำเนินการ ด้านความปลอดภัยฯ
5. จัดให้มีกฎ ระเบียบ หรือมาตรฐานด้านความปลอดภัยฯ ที่เหมาะสมภายในส่วนราชการ หรือหน่วยราชการ
6. ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการให้บุคลากรทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่อาจทำให้ได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ต้องแจ้งบุคลากรให้ทราบถึงอันตรายและวิธี การป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานก่อนมอบหมายงานดังกล่าว
7. จัดให้มีการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยฯ ให้แก่ผู้บริหาร หัวหน้างาน และบุคลากรทุกคน

แนวปฏิบัติตามมาตรฐานสำหรับทุกหน่วยงานราชการ

8. จัดให้มีสัญลักษณ์เตือนอันตรายและเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยฯ ที่เหมาะสมภายในหน่วยงาน เช่น สัญลักษณ์ทางหนีไฟ สัญลักษณ์อุปกรณ์ดับเพลิง เครื่องหมายเตือนอันตรายพื้นต่างระดับ เครื่องหมายเตือน อันตรายจากการกระแทก ลื่นไถล เครื่องหมายห้ามวางสิ่งกีดขวาง เครื่องหมายเตือนอันตรายจากไฟฟ้าแรงสูง และ การทาสีตีเส้นแบ่งเขตอันตรายและเขตสัญจร เป็นต้น
9. เมื่อบุคลากรทราบถึงข้อบกพร่องหรือการชำรุดเสียหายของอุปกรณ์หรือสถานที่ และไม่สามารถ แก้ไขได้ด้วยตนเอง ให้แจ้งต่อบุคคลหรือคณะบุคคลตามข้อ ๒ หรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเพื่อแจ้งให้ผู้บริหารหรือ หัวหน้าส่วนราชการ ดำเนินการแก้ไขโดยไม่ชักช้า
10. จัดและดูแลให้มีการใช้และสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐาน เหมาะสม ตามลักษณะงาน เช่น รองเท้านิรภัย ถุงมือ หมวกนิรภัย เป็นต้น
11. จัดทำแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยประจำหน่วยงาน
12. จัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

แนวปฏิบัติตามมาตรฐานสำหรับทุกหน่วยงานราชการ

13. จัดให้มีการสำรวจ หรือตรวจสอบ เพื่อประเมินสภาพการทำงานที่อาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น การตรวจวัดระดับความเข้มของแสงสว่างในสถานที่ทำงาน จัดให้มีการตรวจสอบความปลอดภัยของการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า การตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ดับเพลิง การตรวจสอบเส้นทางหนีไฟให้มีสิ่งกีดขวางใดๆ และจัดทำแผนการ ควบคุมหรือปรับปรุงแก้ไขด้านความปลอดภัยฯ ของหน่วยงาน จัดและดูแลให้มีการใช้และสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐาน เหมาะสม ตามลักษณะงาน เช่น รองเท้านิรภัย ถุงมือ หมวกนิรภัย เป็นต้น
14. บุคลากรทุกคนในหน่วยงานมีหน้าที่ดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนด และ ให้ความร่วมมือ เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ ของหน่วยงาน และให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุน การดำเนินงาน หรือ เข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ของหน่วยงาน จัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
15. จัดเก็บข้อมูลการประสบอันตรายจากการทำงานของหน่วยงาน

แนวปฏิบัติมาตรฐานสำหรับหน่วยงานราชการที่มีความเสี่ยงเฉพาะ

1. จัดให้มีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานตามปัจจัยเสี่ยง เช่น ความร้อน เสียงดัง รั้งสีชนิด ก่อไอออน สารเคมี อันตราย สภาพบรรยากาศอันตราย เป็นต้น
2. จัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยง เช่น สารเคมีอันตราย จุลชีวัน เป็นพิษ กัมมันตภาพรังสี ความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน ความกดดันบรรยากาศ แสงสว่าง และเสียงดัง หากพบความผิดปกติให้หัวหน้าส่วนราชการจัดให้บุคลากรได้รับการรักษาพยาบาลทันที และจัดเก็บรายงานสรุปผล การตรวจสุขภาพไว้ในส่วนราชการ
3. จัดให้มีอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นเพื่อปฐมพยาบาลบุคลากรที่ทำงานที่มีความเสี่ยงก่อนนำส่ง โรงพยาบาล เช่น อุปกรณ์หรือเวชภัณฑ์สำหรับปฐมพยาบาลผู้ที่บาดเจ็บหรือเจ็บป่วยจากความร้อน สารเคมีอันตราย ความกดดันบรรยากาศ อุบัติเหตุจากของมีคมหรือเครื่องจักร เป็นต้น
4. จัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับเครื่องจักร เช่น ที่ครอบป้องกันอันตรายจากส่วนที่เคลื่อนที่ได้ (หมุนได้ / จุดหนีบ / จุดตัด) ของเครื่องจักร อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากการกระเด็นของวัสดุหรือประกายไฟ เป็นต้น
5. จัดให้มีการตรวจสอบหรือรับรองความปลอดภัยของเครื่องจักร ปั่นจั่น หม้อน้ำลิฟต์ นั่งร้าน ค้ำยัน เครื่องตอกเสาเข็ม โดยวิศวกร ตามแต่กรณี

แนวปฏิบัติมาตรฐานสำหรับหน่วยงานราชการที่มีความเสี่ยงเฉพาะ

6. จัดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย ในงานที่มีความเสี่ยง เช่น ความร้อน แสงสว่าง เสียงดัง รังสีชนิดก่อก่อไอออน สารเคมีอันตราย การทำงานในที่อับอากาศ เครื่องจักร ปั่นจั่น หม้อน้ำ งานก่อสร้างและงานซ่อมบำรุง และควบคุมดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
7. จัดให้มีมาตรการหรือแผนรองรับกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น กรณีสารเคมีรั่วไหล การฟุ้งกระจายของ รังสี หม้อน้ำ ระเบิด ภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น
8. จัดให้มีการกำหนดพื้นที่ควบคุม เช่น จัดทำรั้ว คอกกั้น หรือเส้นแสดงแนวเขตและจัดให้มีป้าย ข้อความในบริเวณที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับ รังสีชนิดก่อก่อไอออน สารเคมีอันตราย ไฟฟ้าแรงสูง ที่อับอากาศ เครื่องจักร ปั่นจั่น หม้อน้ำและงานก่อสร้าง รวมทั้งห้ามบุคคลภายนอกที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่นั้น
9. จัดให้มีระบบการขออนุญาตเข้าทำงานในงานอันตราย เช่น งานประดาน้ำการทำงานในที่อับอากาศ การทำงานบนที่สูง และงานที่เกิดประกายไฟ เป็นต้น
10. กรณีมีการทำงานเกี่ยวกับรังสีชนิดก่อก่อไอออน จัดให้มีผู้รับผิดชอบดำเนินการทางด้านเทคนิคในเรื่อง รังสีประจำหน่วยงาน พร้อมอุปกรณ์บันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

แนวปฏิบัติมาตรฐานสำหรับหน่วยงานราชการที่มีความเสี่ยงเฉพาะ

11. ติดตั้งสัญญาณแสงหรือเสียงเพื่อเตือนอันตรายในการทำงานของเครื่องจักรที่มีการเคลื่อนที่ และ ติดตั้งป้ายบอกพิกัดน้ำหนักรถสำหรับเครื่องจักรที่ใช้ยกสิ่งของ เช่น รถยก และปั้นจั่น เป็นต้น พร้อมติดสัญลักษณ์เตือนอันตรายที่เห็นได้ชัดเจน
กรณีมีการใช้ลิฟต์ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับลิฟต์ เช่น การจัดทำป้ายบอก พิกัดน้ำหนัก หรือจำนวนคนโดยสาร คำแนะนำการใช้และการจัดให้มีระบบแสงหรือเสียงเตือนกรณีบรรทุกเกินพิกัด และระบบไฟส่องสว่างฉุกเฉินและระบบระบายอากาศที่เพียงพอกรณีไฟฟ้าดับ เป็นต้น
12. กรณีมีงานก่อสร้างขนาดใหญ่ เช่น อาคารขนาดใหญ่ สะพาน ทางต่างระดับ งานขุด ซ่อมแซม รื้อถอน ระบบสาธารณูปโภคที่ลึก ๓ เมตรขึ้นไป อุโมงค์ หรือ ทางลอด เป็นต้น ต้องกำหนดให้ผู้รับเหมาก่อสร้างจัดทำแผน งานด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับงานก่อสร้าง

แนวปฏิบัติมาตรฐานสำหรับหน่วยงานราชการที่มีการดำเนินการเข้าข่ายประเภทกิจการเฉพาะ

เป็นข้อกำหนดเฉพาะสำหรับหน่วยงานราชการที่มีการดำเนินการ หรือมีหน่วยงานในสังกัดดำเนินการ เข้าข่ายประเภทกิจการ ได้แก่

- (๑) การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน กิจการปิโตรเลียมหรือปิโตรเคมี
- (๒) การทำผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง เก็บรักษา ปรับปรุง ตกแต่ง เสริมแต่ง คัดแปลง แปรสภาพ ทำให้เสีย หรือทำลายซึ่งทรัพย์สิน รวมทั้งการต่อเรือ การให้กำเนิด แปลง และจ่ายไฟฟ้าหรือพลังงานอย่างอื่น
- (๓) การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง ซ่อม ซ่อมบำรุง คัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ทางรถไถ่ดิน ท่าเรือ อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ทางน้ำ ถนน เขื่อน อุโมงค์ สะพาน ท่อระบาย ท่อน้ำโทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซหรือประปา หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ รวมทั้งการเตรียมหรือวางรากฐานของการก่อสร้าง
- (๔) การขนส่งคนโดยสารหรือสินค้าโดยทางบก ทางน้ำทางอากาศ และรวมทั้งการบรรทุกขนถ่ายสินค้า
- (๕) สถานีบริการหรือจำหน่ายน้ำมันหรือก๊าซ
- (๖) โรงแรม
- (๗) ห้างสรรพสินค้า
- (๘) สถานพยาบาล
- (๙) สถาบันทางการเงิน
- (๑๐) สถานตรวจทดสอบทางกายภาพ
- (๑๑) สถานบริการบันเทิง นันทนาการ หรือการกีฬา
- (๑๒) สถานปฏิบัติการทางเคมีหรือชีวภาพ
- (๑๓) สำนักงานที่ปฏิบัติงานสนับสนุนสถานประกอบกิจการตาม (๑) ถึง (๑๒)

แนวปฏิบัติมาตรฐานสำหรับหน่วยงานราชการที่มีการดำเนินการเข้าข่ายประเภทกิจการเฉพาะ

1. หัวหน้าหน่วยงานราชการต้องจัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานไว้ใน หน่วยงาน ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนด ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย เพื่อควบคุมมิให้มีการกระทำที่อาจ ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งต้องจัดให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติจนกว่าบุคลากรจะสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง
 2. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) ระดับบริหาร ระดับหัวหน้างาน ระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง และระดับวิชาชีพ แล้วแต่กรณี ซึ่งคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ปรากฏ ตามภาคผนวก ง
 3. กรณีที่หน่วยงานราชการมีบุคลากรในหน่วยงานตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป ให้จัดให้มีคณะกรรมการ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (คปอ.) ของหน่วยงานราชการ
 4. หน่วยงานราชการที่มีการดำเนินการเข้าข่ายกิจการตามข้อ (๑) ที่มีบุคลากรตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปและ หน่วยงานที่มีการดำเนินการเข้าข่ายกิจการตามข้อ (๒) ถึง (๕) ที่มีบุคลากรตั้งแต่ ๒๐๐ คนขึ้นไป มีหน่วยงาน ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยขึ้นตรงต่อหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับหน้าที่ของ หน่วยงานความปลอดภัยฯ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่างๆ ปรากฏตามภาคผนวก ง
- ทั้งนี้แนวปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยฯ ข้างต้นสามารถสรุปเป็นตารางแสดงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงาน คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และหน่วยงานความปลอดภัยตามประเภทกิจการ และจำนวนบุคลากรในหน่วยงาน และตารางแสดงองค์ประกอบของ คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามจำนวนบุคลากรในหน่วยงาน ดังนี้

ตารางแสดงการจัดให้มี จป. คปอ. และหน่วยงานความปลอดภัยตามประเภทกิจการ
และจำนวนบุคลากรในหน่วยงาน

การ ดำเนินการ เข้าข่ายกิจการ	จำนวนเจ้าหน้าที่	จป. หัวหน้างาน	จป. เทคนิค	จป. เทคนิค ชั้นสูง	จป. วิชาชีพ	จป. บริหาร	หน่วยงาน ความ ปลอดภัย	คปอ.
(๑)	๒ คน ขึ้นไป	✓			✓	✓	✓	✓
(๒)-(๕)	๒-๑๙	✓				✓		
	๒๐-๔๙	✓	✓	๑ ช ม./ วัน		✓		
	๕๐-๙๙	✓		✓		✓		✓
	๑๐๐-๑๙๙	✓			✓	✓		✓
	๒๐๐ คนขึ้นไป	✓			✓	✓	✓	✓
(๖)-(๑๓)	๒๐ คน ขึ้นไป	✓				✓		
	๕๐ คนขึ้นไป	✓				✓		✓

ตารางแสดงองค์ประกอบของ คปอ. ตามจำนวนบุคลากรในหน่วยงาน

จำนวนบุคลากร	จำนวนกรรมการ	ประธาน (หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้แทนระดับบริหารที่ได้รับการแต่งตั้ง)	ผู้แทนบุคลากรระดับหัวหน้างานหรือเทียบเท่าขึ้นไป	ผู้แทนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทั่วไป	เลขานุการ
๕๐-๙๙	๕	๑	๑	๒	๑ (จป.เทคนิคชั้นสูง หรือ จป.วิชาชีพ)
๑๐๐-๔๙๙	๗	๑	๒	๓	๑ (จป.วิชาชีพ)
๕๐๐ ขึ้นไป	๑๑	๑	๔	๕	๑ (จป.วิชาชีพ)

หมายเหตุ : สำหรับหน่วยงานราชการที่เข้าข่ายการดำเนินกิจการประเภท (๖) – (๑๓) ซึ่งไม่มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ชั้นสูง หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ให้ผู้มีอำนาจสูงสุดของหน่วยงานราชการคัดเลือกบุคลากรระดับบังคับบัญชา หนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้ประธานกรรมการเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนระดับบังคับบัญชาคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

หน้าที่ของหน่วยงานความปลอดภัย
และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

หน้าที่ของหน่วยงานความปลอดภัย

๑. วางแผนการดำเนินงานสำหรับการขจัดความเสี่ยงของหน่วยงานราชการและดูแลให้มี การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
๒. จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุ อุบัติภัย และควบคุมความเสี่ยงภายใน หน่วยงาน
๓. จัดทำคู่มือและมาตรฐานว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน ไว้ในหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ ประโยชน์
๔. กำหนดชนิดของอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะความเสี่ยงของ งานเสนอต่อ ผู้บังคับบัญชา เพื่อจัดให้บุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องสวมใส่ขณะปฏิบัติงาน
๕. ส่งเสริม สนับสนุน ด้านวิชาการและการปฏิบัติงานของหน่วยต่างๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากร ปลอดภัยจากเหตุอันจะ ทำให้เกิดการประสบอันตรายหรือการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน รวมทั้งด้าน การควบคุมป้องกันอัคคีภัยและ อุบัติภัยร้ายแรงด้วย
๖. จัดอบรมเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานแก่บุคลากรที่ เข้าทำงานใหม่ก่อน ให้ปฏิบัติงาน รวมทั้งบุคลากรซึ่งต้องทำงานที่มีความแตกต่างไปจากงานเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่ และอาจเกิดอันตรายด้วย
๗. ประสานการดำเนินงานความปลอดภัยในการทำงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก หน่วยงาน

คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

ตำแหน่ง	คุณสมบัติ
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับหัวหน้างาน	ต้องเป็นบุคลากรระดับหัวหน้างานและมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none">ผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดเป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับเทคนิค	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none">สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย หรือเทียบเท่าเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน และผ่านการฝึกอบรมตาม หลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดเป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐานตามประกาศกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๙ ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับ ดูแล ให้ลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือตามข้อ ๓

(๒) วิเคราะห์งานในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อค้นหาความเสี่ยงหรืออันตรายเบื้องต้นโดยอาจร่วมดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ

(๓) สอนวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแก่ลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความ

ปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

(๔) ตรวจสอบสภาพการทำงาน เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่

ปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงานประจำวัน

(๕) กำกับ ดูแล การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๙ ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๖) รายงานการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ อันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง ต่อนายจ้าง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีหน่วยงานความปลอดภัยให้แจ้งต่อหน่วยงานความปลอดภัยทันทีที่เกิดเหตุ
- (๗) ตรวจสอบหาสาเหตุการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้างร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคระดับสูง หรือระดับวิชาชีพ และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาค้นนายจ้างโดยไม่ชักช้า
- (๘) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
- (๙) ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมอบหมาย

คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

ตำแหน่ง	คุณสมบัติ
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการ ทำงานระดับเทคนิคขั้นสูง	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none">1. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย หรือเทียบเท่า2. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรการศึกษาขั้นสูง อนุปริญญา หรือเทียบเท่า และผ่านการอบรม และทดสอบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด3. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า และได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคหรือระดับพื้นฐานมาแล้วไม่น้อย กว่าห้าปี และผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการ ทำงานระดับวิชาชีพ	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none">1. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย หรือเทียบเท่า2. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับเทคนิคขั้นสูง มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อธิบดีประกาศกำหนดจากหน่วยงานที่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรอง3. เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพตามประกาศกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ และผ่านการอบรมเพิ่มและทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดจากหน่วยงานที่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรองในหลักสูตรที่ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ตามข้อ ๑๘ (๓) (๔) และ (๘) ทั้งนี้ ภายในห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ

คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

ตำแหน่ง	คุณสมบัติ
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร	<p>เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารต้องเป็นผู้บริหารที่มีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="912 511 2211 568">1. ผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด<li data-bbox="912 568 2211 733">2. เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร ตามประกาศกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

หน้าที่ของ จป.บริหาร

ตามกฎหมายกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2549

- 1) กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของ จป.บริหาร
- 2) เสนอแผนงานโครงการด้านความปลอดภัยในการทำงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อนายจ้าง
- 3) ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานให้เป็นไปตามแผนงานโครงการ เพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการ
- 4) กำกับ ดูแล และติดตามให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความปลอดภัยของลูกจ้างตามที่ได้รับรายงานหรือตามข้อเสนอแนะของ จป. คณะกรรมการ หรือหน่วยงานความปลอดภัย

การรายงานผลการดำเนินการของส่วนราชการตามมาตรา ๓ วรรคสอง

ให้ส่วนราชการทุกหน่วยงานรายงานผลการดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ ต่อผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการนั้น โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

๑. ส่วนราชการในระบบบริหารราชการส่วนกลาง และส่วนราชการที่มีการจัดระเบียบบริหารราชการส่วน ภูมิภาคแบบเฉพาะ เช่น ส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวงกลาโหม และกระทรวงศึกษาธิการ ให้รายงานผลการดำเนินงานต่อส่วนราชการในระดับกรม

๒. ส่วนราชการในระบบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ให้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

๓. ส่วนราชการในระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วน ตำบล เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ให้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้มีหน้าที่กำกับดูแลหน่วยงาน ตามกฎหมาย

๔. ส่วนราชการในสังกัดกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ให้รายงานผลการดำเนินงานต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าเมืองพัทยา ตามแต่กรณี

ทั้งนี้ การดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๔ อาจพิจารณาให้เหมาะสมกับโครงสร้างและภารกิจของส่วนราชการ โดยการรายงานให้เป็นไปตามแบบรายงานผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงานของส่วนราชการที่กำหนดในภาคผนวก จ.

ตัวอย่างการดำเนินการ

ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
ตามมาตรฐาน

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งบุคคล/คณะบุคคล
เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ
ในส่วนราชการ

คำสั่ง (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด)

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

โดยที่มาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จัดให้มีมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามพระราชบัญญัติ

ดังนั้น.....(ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จึงแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของ.....(ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) ดังนี้

๑.	ประธาน
๒.	ผู้แทนระดับบังคับบัญชา
๓.	ผู้แทนระดับบังคับบัญชา
๔.	ผู้แทนระดับบังคับบัญชา
๕.	ผู้แทนระดับบังคับบัญชา
๖.	ผู้แทนระดับปฏิบัติการ
๗.	ผู้แทนระดับปฏิบัติการ
๘.	ผู้แทนระดับปฏิบัติการ
๙.	ผู้แทนระดับปฏิบัติการ
๑๐.	ผู้แทนระดับปฏิบัติการ
๑๑.	กรรมการและเลขานุการ

โดยคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

ตัวอย่างนโยบายความ ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน การทำงาน

ประกาศ (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด)

เรื่อง นโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

โดยที่มาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จัดให้มีมาตรฐานในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามพระราชบัญญัติ

ดังนั้น... (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จึงประกาศนโยบายความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของ (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) ดังนี้

๑. ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกคน
๒. (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะสนับสนุนการออกประกาศ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
๓. (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะดำเนินการ และสนับสนุนให้มีการปรับปรุงสภาพการทำงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย
๔. ผู้บังคับบัญชาในทุกระดับพึงกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรในสังกัด และปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างเคร่งครัด
๕. บุคลากรทุกคนต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง เพื่อนร่วมงานและทรัพย์สินทางราชการเป็นสำคัญตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน
๖. บุคลากรทุกคนต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของ (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) พร้อมทั้งร่วมเสนอความคิดเห็น ในการปรับปรุงสภาพการทำงานและวิธีการทำงานที่ปลอดภัย
๗. บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๘. (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะจัดให้มีการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานสำหรับบุคลากร ตามลักษณะของงานที่ปฏิบัติ โดยระบุอยู่ในแผนงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๙. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ต้องกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมอันตรายภายใน (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) พร้อมกันนี้บุคลากรทุกคนต้องศึกษาและเรียนรู้มาตรการป้องกันต่างๆ ของหน่วยงานราชการอย่างถูกต้อง

๑๐. (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะจัดให้มีการตรวจความปลอดภัยภายในหน่วยงาน โดยกำหนดแบบตรวจและบุคลากรในการตรวจสอบ ซึ่งบุคลากรทุกคนพึงปฏิบัติตาม และหากมีข้อบกพร่องต้องแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและปลอดภัย

๑๑. หากในกรณี (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) มีการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงมาดำเนินการในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการดำเนินงาน (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะต้องจัดให้มีการควบคุมดูแลความปลอดภัย และกำกับให้ผู้รับเหมาช่วง ยึดถือนโยบายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของหน่วยงานราชการนั้น

๑๒. (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะจัดให้มีการตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานความปลอดภัยในการทำงานของส่วนราชการอย่างสม่ำเสมอ

๑๓. (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะจัดให้มีระบบรายงานอุบัติเหตุ และการสอบสวน วิเคราะห์ที่อุบัติเหตุในหน่วยงาน

๑๔. (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะสนับสนุนการรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน และให้มีกิจกรรมด้านความปลอดภัยที่จะช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของบุคลากร เช่น การประชาสัมพันธ์ การแข่งขันด้านความปลอดภัย เป็นต้น

๑๕. บุคลากรทุกคนต้องดูแลความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในหน่วยงาน

๑๖. (ชื่อส่วนราชการ/จังหวัด) จะจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนดไว้ข้างต้น

ประกาศ ณ วันที่เดือน พ.ศ.

(ลงชื่อ)

(พิมพ์ชื่อเต็ม)

(ตำแหน่ง)

ตัวอย่าง การจัดทำแผนงานหลักด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานราชการ

ลำดับ	กิจกรรม	เดือน												งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	
		คค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมษ	พค	มิย	กค	สค	กย			
1	แต่งตั้งบุคคล หรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ															
2	ทบทวนสถานะการดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ ตามมาตรฐาน															
3	จัดทำนโยบายด้านความปลอดภัยฯ															
4	นำผลการทบทวนสถานะฯ มาประเมินเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา															
5	จัดทำแผนงาน งบประมาณ การดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ															
6	จัดทำทะเบียนกฎหมาย/มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้อง															
7	จัดทำกฎระเบียบ มาตรฐานด้านความปลอดภัยฯ ของส่วนราชการ															
8	จัดการฝึกอบรมผู้บริหาร หัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่															
9	จัดให้มีสัญลักษณ์เตือนอันตราย และเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยฯ															
10	จัดและดูแลให้มีการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล															
11	จัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย															
12	ฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง															
13	สำรวจ/ตรวจสอบ เพื่อประเมินสภาพการทำงานที่อาจจะก่อให้เกิดอันตราย															
14	ปรับปรุงสภาพอันตรายที่พบจากการสำรวจ/ตรวจสอบ															
15*	จัดเก็บข้อมูลการประสบอันตรายจากการทำงาน															
16*	ตรวจวัดสภาพแวดล้อมการทำงานตามปัจจัยเสี่ยง															
17*	ตรวจสอบสุขภาพบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยง															
18*	จัดหาอุปกรณ์และเวชภัณฑ์เพื่อปฐมพยาบาลบุคลากรที่ทำงานที่มีความเสี่ยง															
19*	จัดทำ ติดตั้งเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับเครื่องจักร															
20*	ตรวจสอบ/รับรองความปลอดภัยของเครื่องจักร/บันได/หม้อน้ำ/ลิฟท์/นั่งร้าน															
21*	จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่															
22	ประเมินผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ ประจำปีงบประมาณ และจัดทำ															

หมายเหตุ 1. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน 2. * อาจพิจารณากำหนดในแผนเฉพาะกรณีหน่วยงานที่มีปัจจัยเสี่ยงเฉพาะที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อในการฝึกอบรม

ตำแหน่ง	หัวข้อการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน
ผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none">1. การบริหารงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน2. มาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดในกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน และการนำไปปฏิบัติ3. ระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน
หัวหน้างาน	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และบทบาทหน้าที่ ของหัวหน้างาน2. มาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดในกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน และการนำไปปฏิบัติ3. การค้นหาอันตรายจากการทำงาน4. การป้องกันและควบคุมอันตรายตามความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการ
บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน2. มาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดในกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงานและการนำไปปฏิบัติ3. ปัจจัยเสี่ยงจากการทำงานที่มีในส่วนราชการ4. ข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของส่วนราชการ

ตัวอย่างสัญลักษณ์เตือนอันตราย
และเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย

ต้องสวมเครื่องลดเสียงในเขตพื้นที่นี้
Ear Protectors must be worn in this area

ต้องสวมใส่เครื่องป้องกันดวงตา
Eye protection must be worn

ต้องสวมถุงมือป้องกันในเขตพื้นที่นี้
Hand protective must be worn in this area

ต้องล้างมือให้สะอาด
Now wash your hands please

ระวังอันตราย
จากพื้นลื่น
Danger slippery surface

ระวังอันตราย
จากเชื้อโรค
Danger biological hazard

แบบรายงานและสอบสวน
การเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติการณ์

ตัวอย่างแบบรายงานและสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติการณ์

ผู้เขียนรายงาน.....ตำแหน่ง.....วันที่เขียนรายงาน.....

1 : ข้อมูลส่วนตัวผู้ได้รับบาดเจ็บ

ชื่อ-สกุล (Name - Surname).....ฝ่าย/ส่วน.....อายุงาน.....เดือน / ปี

หน้าที่ที่รับผิดชอบ.....ระยะเวลาการทำงาน.....เดือน / ปี

2 : ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ วันที่เกิดอุบัติเหตุ.....เวลาที่เกิด.....

ภารกิจในขณะที่เกิดอุบัติเหตุ.....เครื่องจักร/เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง.....

อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ.....รายละเอียดการรักษา.....

จำนวนวันที่หยุดงานจริง.....วัน พยานผู้พบเห็นเหตุการณ์.....

3 : การประเมินความรุนแรงของอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุในงาน

อุบัติเหตุนอกงาน

ความรุนแรง

ไม่หยุดงาน

หยุดงานไม่เกิน 3 วัน

หยุดงานเกิน 3 วัน

สูญเสียอวัยวะ, ทุพพลภาพ

เสียชีวิต

ทรัพย์สินเสียหาย

มูลค่าความเสียหาย

มีมูลค่าไม่เกิน 10,000 บาท

มีมูลค่า 10,000 – 100,000 บาท

มีมูลค่ามากกว่า 100,000 บาท

เหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุ

เหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุกับพนักงาน

เหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุกับทรัพย์สิน

รายละเอียดของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

4 : การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติการณ์

วิเคราะห์สาเหตุ/(Accident Analysis)

1. การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Act)

- ปฏิบัติงานโดยไม่ได้รับอนุญาต
- การจัดวางท่าทางการปฏิบัติงานไม่ปลอดภัย
- ปฏิบัติงานผิดขั้นตอน
- ยกเคลื่อนย้าย จับยึด ไม่ถูกต้อง หรือไม่ปลอดภัย
- ไม่สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม
- ไม่ใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่กำหนด
- ใช้เครื่องมือไม่ถูกวิธี
- เล่น หยอกล้อ ในขณะที่ปฏิบัติงาน
- ความไม่เอาใจใส่ในงาน
- ความพลั้งเผลอเหม่อลอย
- การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัย
- การแต่งกายไม่เหมาะสม
- การทำงานโดยที่ร่างกายหรือจิตใจไม่พร้อมหรือผิดปกติ
- การมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องต่อการทำงาน
- อื่นๆ

2. สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Condition)

- อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือชำรุด
- ระบบไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุด หรือบกพร่อง
- วัสดุอุปกรณ์วางไม่เป็นระเบียบ
- วิธีการทำงานไม่ปลอดภัย
- สถานที่ทำงานคับแคบหรือจำกัด
- ขาดการอบรม
- ขาดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- ขาดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนที่อันตราย หรือส่วนที่เคลื่อนไหว
- สภาพแวดล้อมไม่ปลอดภัย เช่น แสง เสียง ความร้อนหรืออื่น ๆ
- ระบบระบายอากาศไม่เหมาะสม
- ระบบสัญญาณเตือนอันตรายชำรุด หรือไม่เพียงพอ
- อื่น ๆ

แบบรายงานและสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุ/อุบัติการณ์

5 - แนวทางการแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ

แนวทางการแก้ไข			
มาตรการที่จะดำเนินการ	กำหนดแล้วเสร็จ	ผู้รับผิดชอบ	ผู้มอบหมาย
แนวทางป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ			
มาตรการที่จะดำเนินการ	กำหนดแล้วเสร็จ	ผู้รับผิดชอบ	ผู้มอบหมาย

6 - ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็น ของ คปอ. / คณะบุคคลที่รับผิดชอบดำเนินการด้านความปลอดภัย

.....

.....

.....

7 - การติดตามมาตรการแก้ไขและป้องกัน โดย คปอ. / คณะบุคคลที่รับผิดชอบดำเนินการด้านความปลอดภัย

- เสร็จเรียบร้อยตามมาตรการที่กำหนด
- อยู่ในระหว่างการดำเนินการหรือปรับปรุงเพิ่มเติมให้เป็นไปตามที่กำหนด
- อื่น ๆ (ถ้ามี) โปรดระบุ..... วันที่...../...../.....

กฎกระทรวงฯ ภายใต้ พรบ.ความปลอดภัยฯ 2554

1.กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2559

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง

พ.ศ. ๒๕๕๙

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2559/A/091/48.PDF>

หมวด ๑

ความร้อน

ข้อ ๒ ให้นายจ้างควบคุมและรักษาระดับความร้อนภายในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างทำงานอยู่มิให้เกินมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) งานที่ลูกจ้างทำในลักษณะงานเบาต้องมีมาตรฐานระดับความร้อนไม่เกินค่าเฉลี่ยอุณหภูมิเวตบัลบีโกลบ ๓๔ องศาเซลเซียส

(๒) งานที่ลูกจ้างทำในลักษณะงานปานกลางต้องมีมาตรฐานระดับความร้อนไม่เกินค่าเฉลี่ยอุณหภูมิเวตบัลบีโกลบ ๓๒ องศาเซลเซียส

(๓) งานที่ลูกจ้างทำในลักษณะงานหนักต้องมีมาตรฐานระดับความร้อนไม่เกินค่าเฉลี่ยอุณหภูมิเวตบัลบีโกลบ ๓๐ องศาเซลเซียส

“งานเบา” หมายความว่า ลักษณะงานที่ใช้แรงน้อยหรือใช้กำลังงานที่ทำให้เกิดการเผาผลาญอาหารในร่างกายไม่เกิน ๒๐๐ กิโลแคลอรีต่อชั่วโมง เช่น งานเขียนหนังสือ งานพิมพ์ดีด งานบันทึกข้อมูล งานเย็บจักร งานนั่งตรวจสอบผลิตภัณฑ์ งานประกอบชิ้นงานขนาดเล็ก งานบังคับเครื่องจักรด้วยเท้า การยืนคุมงาน

“งานปานกลาง” หมายความว่า ลักษณะงานที่ใช้แรงปานกลางหรือใช้กำลังงานที่ทำให้เกิดการเผาผลาญอาหารในร่างกายเกิน ๒๐๐ กิโลแคลอรีต่อชั่วโมง ถึง ๓๕๐ กิโลแคลอรีต่อชั่วโมง เช่น งานยก ลาก ดัน หรือเคลื่อนย้ายสิ่งของด้วยแรงปานกลาง งานตอกตะปู งานตะไบ งานขับรถบรรทุก งานขับรถแทรกเตอร์

“งานหนัก” หมายความว่า ลักษณะงานที่ใช้แรงมากหรือใช้กำลังงานที่ทำให้เกิดการเผาผลาญอาหารในร่างกายเกิน ๓๕๐ กิโลแคลอรีต่อชั่วโมง เช่น งานที่ใช้พลั่วตักหรือเครื่องมือลักษณะคล้ายกัน งานขุด งานเลื่อยไม้ งานเจาะไม้เนื้อแข็ง งานทุบโดยใช้ค้อนขนาดใหญ่ งานยก หรือเคลื่อนย้ายของหนัก ชั้นที่สูงหรือที่ลาดชัน

หมวด ๒

แสงสว่าง

ข้อ ๔ นายจ้างต้องจัดให้สถานประกอบกิจการมีความเข้มของแสงสว่างไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน

ที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๕ นายจ้างต้องใช้หรือจัดให้มีฉาก แผ่นฟิล์มกรองแสง หรือมาตรการอื่นที่เหมาะสม และเพียงพอเพื่อป้องกันมิให้แสงตรงหรือแสงสะท้อนจากแหล่งกำเนิดแสงหรือดวงอาทิตย์ที่มีแสงจ้าส่องเข้านัยน์ตาลูกจ้างโดยตรงในขณะที่ทำงาน ในกรณีที่ไม่อาจป้องกันได้ ต้องจัดให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ทำงาน

ข้อ ๖ ในกรณีที่ลูกจ้างต้องทำงานในสถานที่มืด ทึบ และคับแคบ เช่น ในถ้ำ อุโมงค์ หรือในที่ที่มีลักษณะเช่นว่านั้น นายจ้างต้องจัดให้มีอุปกรณ์ส่องแสงสว่างที่เหมาะสมแก่สภาพและลักษณะงาน โดยอาจเป็นชนิดที่ติดอยู่ในพื้นที่ทำงานหรือติดที่ตัวบุคคลได้ หากไม่สามารถจัดหาหรือดำเนินการได้ ต้องจัดให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ทำงาน

ประเภทอุตสาหกรรม	ชนิดของงาน	ค่าความเข้มของแสงสว่าง (ลักซ์)
งานสำนักงาน	<p>ห้องคอมพิวเตอร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานบันทึกข้อมูล - บริเวณที่แสดงข้อมูล (จอภาพและเครื่องพิมพ์) <p>ห้องธุรการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานพิมพ์ดีด การเขียน การอ่าน และการจัดเก็บเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง - การทำงานที่สีของชิ้นงานกับสีของพื้นผิวกลมกลืนกัน 	<p>๖๐๐</p> <p>๖๐๐</p> <p>๔๐๐</p> <p>๖๐๐</p>
บริเวณพื้นที่ทั่วไปของอาคาร	<p>พื้นที่สัญจร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทางเดินในพื้นที่สัญจรเบาบาง - ทางเดินในพื้นที่สัญจรหนาแน่น - บันได <p>ห้องฝึกอบรมและห้องบรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ทั่วไป <p>ห้องประชุม</p>	<p>๒๐</p> <p>๕๐</p> <p>๕๐</p> <p>๓๐๐</p> <p>๓๐๐</p>

หมวด ๓

เสียง

ข้อ ๗ นายจ้างต้องควบคุมระดับเสียงมิให้ลูกจ้างได้รับสัมผัสเสียงในบริเวณสถานประกอบกิจการที่มีระดับเสียงสูงสุด (peak sound pressure level) ของเสียงกระทบหรือเสียงกระทบ (impact or impulse noise) เกิน ๑๔๐ เดซิเบล หรือได้รับสัมผัสเสียงที่มีระดับเสียงดังต่อเนื่องแบบคงที่ (continuous steady noise) เกินกว่า ๑๑๕ เดซิเบลเอ

ข้อ ๘ นายจ้างต้องควบคุมระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับเฉลี่ยตลอดเวลาการทำงานในแต่ละวัน (Time Weighted Average-TWA) มิให้เกินมาตรฐานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ตารางที่ ๖

มาตรฐานระดับเสียงที่ยอมให้ลูกจ้างได้รับตลอดเวลาการทำงานในแต่ละวัน*

เวลาการทำงานที่ได้รับเสียง (ชั่วโมง)	ระดับเสียงเฉลี่ยตลอดเวลาการทำงาน (TWA) ไม่เกิน (เดซิเบลเอ)
๑๒	๘๗
๘	๙๐
๗	๙๑
๖	๙๒
๕	๙๓
๔	๙๕
๓	๙๗
๒	๑๐๐
๑ ๑/๒	๑๐๒
๑	๑๐๕
๑/๒	๑๑๐
๑/๔ หรือน้อยกว่า	๑๑๕

กฎกระทรวงฯ ภายใต้ พรบ.ความปลอดภัยฯ 2554

2. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายพ.ศ. 2556

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย

พ.ศ. ๒๕๕๖

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2556/A/113/9.PDF>

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“สารเคมีอันตราย” หมายความว่า ธาตุ สารประกอบ หรือสารผสม ตามบัญชีรายชื่อที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่งมีสถานะเป็นของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเส้นใย ผุ่น ละออง ไอ หรือฟุ้ง ที่มีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน ดังต่อไปนี้

(๑) มีพิษ กัดกร่อน ระคายเคือง ซึ่งอาจทำให้เกิดอาการแพ้ การก่อมะเร็ง การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม เป็นอันตรายต่อทารกในครรภ์หรือสุขภาพอนามัย หรือทำให้ถึงแก่ความตาย

(๒) เป็นตัวทำปฏิกิริยาที่รุนแรง เป็นตัวเพิ่มออกซิเจนหรือไวไฟ ซึ่งอาจทำให้เกิดการระเบิดหรือไฟไหม้

ตารางบัญชีรายชื่อสารเคมีอันตราย

No.	ชื่อสารเคมีอันตราย (ไทย)	ชื่อสารเคมีอันตราย (อังกฤษ)	CAS number
948	ไอโซโพรพิล แอลกอฮอล์	ISOPROPYL ALCOHOL	67-63-0
714	เอทิลีน ออกไซด์	ETHYLENE OXIDE	75-21-8
832	ฟอร์มัลดีไฮด์ (ความเข้มข้น $\geq 90\%$)	FORMALDEHYDE (CONCENTRATION $\geq 90\%$)	50-00-0
1379	โทลูอีน	TOLUENE	108-88-3
1504	ไซลีน (ส่วนผสมของไอโซเมอร์)	XYLENE, mixture of isomers	1330-20-7
1289	โซเดียม ไฮโปคลอไรท์	SODIUM HYPOCHLORITE	7681-52-9

หมวด ๑

ข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย

ข้อ ๒ ให้นายจ้างที่มีสารเคมีอันตรายอยู่ในครอบครองจัดทำบัญชีรายชื่อสารเคมีอันตราย และรายละเอียดข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตรายตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมทั้งแจ้งต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สารเคมีอันตรายอยู่ในครอบครอง

ภายในเดือนมกราคมของทุกปี ให้นายจ้างแจ้งบัญชีรายชื่อสารเคมีอันตราย และรายละเอียดข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตรายที่ตนมีอยู่ในครอบครองต่ออธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายด้วย

ข้อ ๓ ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบและอธิบายให้ลูกจ้างเข้าใจข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตรายที่อยู่ในครอบครองของนายจ้าง ข้อความและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสาร คู่มือ ฉลาก ป้าย หรือข่าวสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายทราบและเข้าใจวิธีการในการทำงานที่ถูกต้องและปลอดภัย รวมทั้งต้องจัดให้มีมาตรการควบคุมลูกจ้างให้ปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าว ในการนี้ให้นายจ้างจัดทำคู่มือเกี่ยวกับแนวปฏิบัติและขั้นตอนในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย คำนแนะนำลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันอันตราย ความหมายของข้อมูลที่มีบนฉลากและเอกสารข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย

หมวด ๗

การควบคุมระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตราย

ข้อ ๒๘ ให้นายจ้างจัดให้มีระบบป้องกันและควบคุม เพื่อมิให้มีระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายในบรรยากาศของสถานที่ทำงานและสถานที่เก็บรักษาสารเคมีอันตรายเกินขีดจำกัดความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๒๙ ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจวัดและวิเคราะห์ระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตราย

ในบรรยากาศของสถานที่ทำงานและสถานที่เก็บรักษาสารเคมีอันตราย และส่งรายงานผลการตรวจวัดให้แก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบผลการตรวจวัด

หลักเกณฑ์ วิธีการตรวจวัด และการวิเคราะห์ผลการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสารเคมีอันตรายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการตามวรรคสองได้เอง จะต้องให้ผู้ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการให้

หมวด ๘
การดูแลสุขภาพอนามัย

ข้อ ๓๑ ให้นายจ้างจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพของลูกจ้างในกรณีที่มีการใช้สารเคมีอันตรายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด และจัดทำรายงานการประเมินนั้น ส่งให้แก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบผลการประเมิน

ในกรณีที่ผลการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพของลูกจ้างอยู่ในระดับที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ให้นายจ้างดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัย และให้นายจ้างนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการวางแผนการตรวจสุขภาพของลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและการเฝ้าระวังสุขภาพอนามัยของลูกจ้าง

กฎกระทรวงฯ ภายใต้ พรบ.ความปลอดภัยฯ 2554

3. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในการทำงานเกี่ยวกับรังสีชนิดก่อกัมมันตภาพรังสี พ.ศ.2547

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/0A/00144556.PDF>

4. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในที่อับอากาศ พ.ศ.2547

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/0A/00141745.PDF>

5. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีตรวจสุขภาพของลูกจ้างและส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ.2547

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/0A/00151640.PDF>

Thank You!